Karikanomi

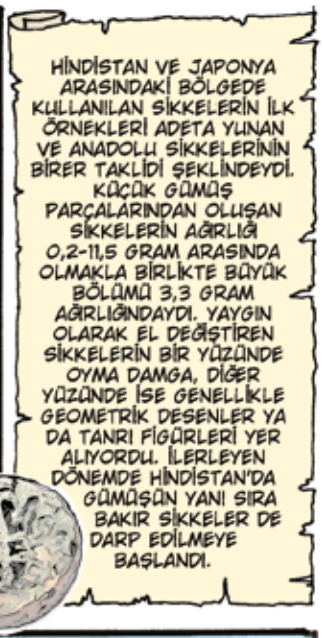
ÇİZİMLERLE PARANIN TARİHİ

Sikkenin Hindistan ve Doğu Asya'daki geçmişi üç bin yıl öncesine kadar uzanır. İlk Hint sikkeleri MÖ 400 yılına tarihlense de hızla yaygınlaşmasında Büyük İskender'in MÖ 324'te başladığı ve 10 yıl süren Asya seferi ve fetihlerinin önemli payı oldu. Talip Aktaş yazıları, Güven Bilge de çizimleri ile "Kare delikli sikkenin sırrını" anlattı.

KARE DELİKLİ SİKKENİN SIRRI

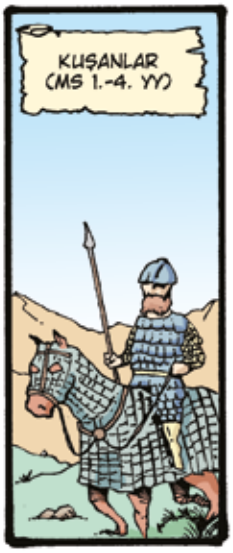

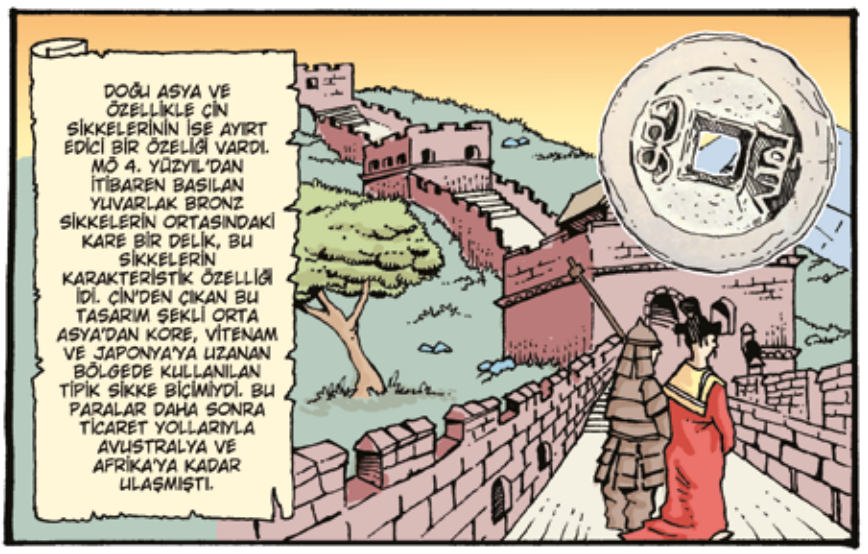

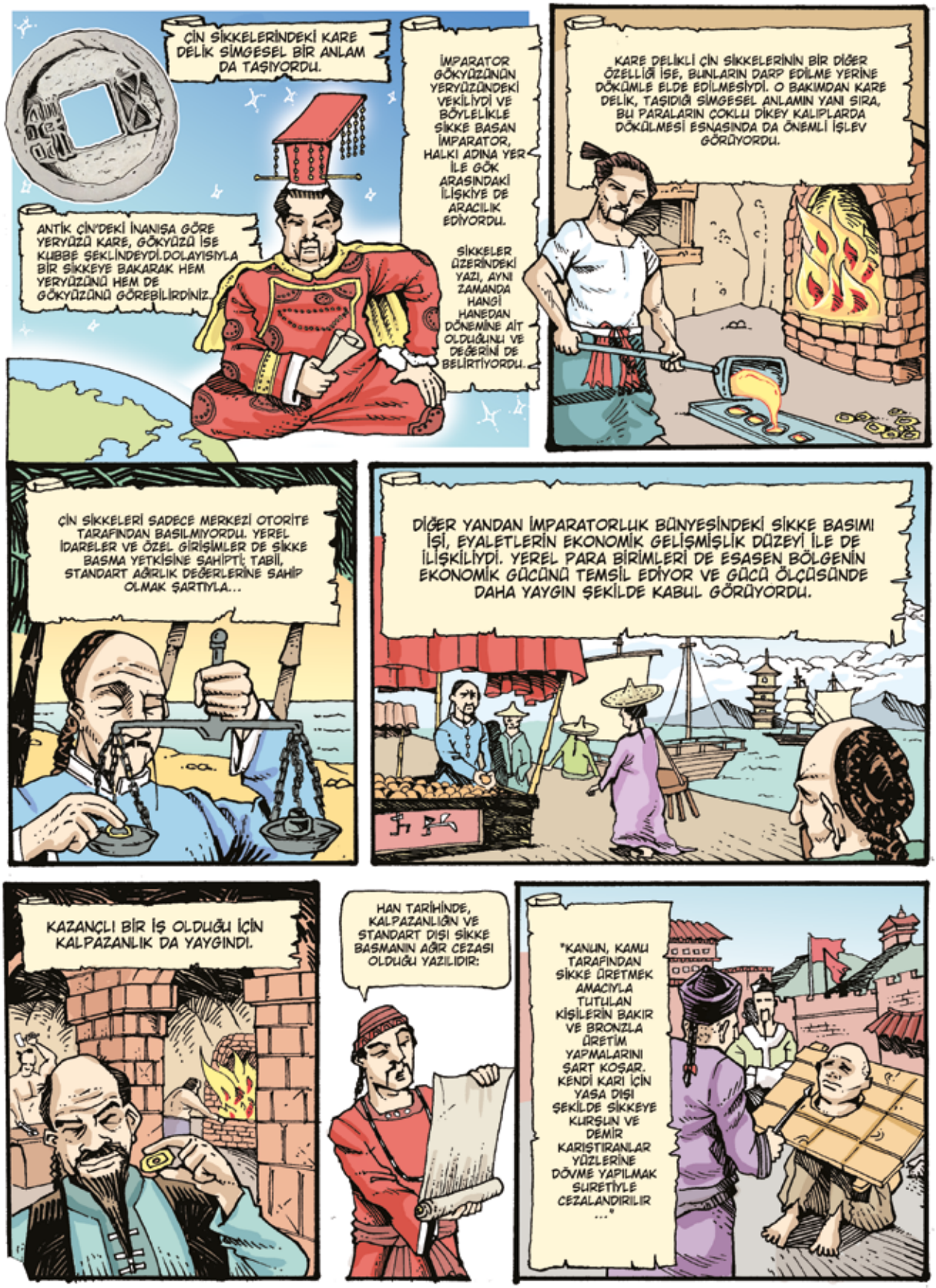

ÇİN SİKKELERİNDEKİ KARE DELİK SİMGESEL BİR ANLAM DA TAŞIYORDU.
ANTİK ÇİN'DEKİ İNANIŞA GÖRE YERYÜZÜ KARE, GÖKYÜZÜ İSE KUBBE ŞEKLİNDEYDİ.DOLAYISIYLA BİR SİKKEYE BAKARAK HEM YERYÜZÜNÜ HEM DE GÖKYÜZÜNÜ GÖREBİLİRDİNİZ.
İMPARATOR GÖKYÜZÜNÜN YERYÜZÜNDEKİ VEKİLİYDİ VE BÖYLELİKLE SİKKE BASAN İMPARATOR, HALKI ADINA YER İLE GÖK ARASINDAKİ İLİŞKİYE DE ARACILIK EDİYORDU.
SİKKELER ÜZERİNDEKİ YAZI, AYNI ZAMANDA HANGİ HANEDAN DÖNEMİNE AİT OLDUĞUNU VE DEĞERİNİ DE BELİRTİYORDU.
KARE DELİKLİ ÇİN SİKKELERİNİN BİR DİĞER ÖZELLİĞİ İSE, BUNLARIN DARP EDİLME YERİNE DÖKÜMLE ELDE EDİLMESİYDİ. O BAKIMDAN KARE DELİK, TAŞIDIĞI SİMGESEL ANLAMIN YANI SIRA, BU PARALARIN ÇOKLU DİKEY KALIPLARDA DÖKÜLMESİ ESNASINDA DA ÖNEMLİ İŞLEV GÖRÜYORDU.
ÇİN SİKKELERİ SADECE MERKEZİ OTORİTE TARAFINDAN BASILMIYORDU. YEREL İDARELER VE ÖZEL GİRİŞİMLER DE SİKKE BASMA YETKİSİNE SAHİPTİ; TABİİ, STANDART AĞIRLIK DEĞERLERİNE SAHİP OLMAK ŞARTIYLA...
DİĞER YANDAN İMPARATORLUK BÜNYESİNDEKİ SİKKE BASIMI İŞİ, EYALETLERİN EKONOMİK GELİŞMİŞLİK DÜZEYİ İLE DE İLİŞKİLİYDİ. YEREL PARA BİRİMLERİ DE ESASEN BÖLGENİN EKONOMİK GÜCÜNÜ TEMSİL EDİYOR VE GÜCÜ ÖLÇÜSÜNDE DAHA YAYGIN ŞEKİLDE KABUL GÖRÜYORDU.
KAZANÇLI BİR İŞ OLDUĞU İÇİN KALPAZANLIK DA YAYGINDI.
HAN TARİHİNDE, KALPAZANLIĞIN VE STANDART DIŞI SİKKE BASMANIN AĞIR CEZASI OLDUĞU YAZILIDIR:
"KANUN, KAMU TARAFINDAN SİKKE ÜRETMEK AMACIYLA TUTULAN KİŞİLERİN BAKIR VE BRONZLA ÜRETİM YAPMALARINI ŞART KOŞAR. KENDİ KARI İÇİN YASA DIŞI ŞEKİLDE SİKKEYE KURŞUN VE DEMİR KARIŞTIRANLAR YÜZLERİNE DÖVME YAPILMAK SURETİYLE CEZALANDIRILIR ..."